Νέο Δημαρχείο Θεσσαλονίκης

Μια σύγχρονη Αρχαία Αγορά

Μετά από 12 χρόνια, το Νέο Δημαρχιακό Μέγαρο Θεσσαλονίκης είναι έτοιμο να δεχθεί τους πολίτες

Το νέο Δημαρχιακό Μέγαρο Θεσσαλονίκης είναι ένα κτίριο που έχει καταφέρει να συγκεντρώσει το έντονο ενδιαφέρον τόσο της αρχιτεκτονικής κοινότητας όσο και των πολιτών της πόλης, ήδη από τη θεμελίωση. Εξαιτίας του μεγέθους του αλλά και της χωροθέτησης του έχει προκαλέσει πλήθος κριτικών οι οποίες, στην πλειοψηφία τους, φαντάζουν αρνητικές. Δεν είναι όμως λίγα και τα θετικά σχόλια, καθώς αποτελεί ένα σύγχρονο κτιριακό συγκρότημα, συμβολικά φορτισμένο, με διακριτικές αλλά σαφείς αναφορές στην τυπολογία της Αρχαίας Αγοράς και το οποίο εκφράζει μια θέση για την αρχιτεκτονική της πόλης.

Σήμερα λοιπόν, δώδεκα χρόνια μετά τον σχετικό Πανελλήνιο Διαγωνισμό και τρία χρόνια από την θεμελίωση του, το νέο Δημαρχείο είναι πια πραγματικότητα. Έχει ήδη δοθεί στους χρήστες του και συνεπώς μια πιο γόνιμη κριτική είναι πλέον δυνατή, τόσο ως προς τη λειτουργικότητα του όσο και ως προς τη σχέση του με τον περιβάλλοντα χώρο.

Thessaloniki's New City Hall

A contemporary Ancient Agora

12 years later, the New City Hall in Thessaloniki is ready to welcome the citizens

Thessaloniki's New City Hall managed to concentrate the architectural community's and the citizens' interest, ever since its foundation. Due its size and its location this building has provoked numerous criticisms, negative in their majority. However, the positive comments are equally numerous, since it is a contemporary building complex, full of symbolisms, clearly referencing the Ancient Agora's typology and which expresses a position regarding the city's architecture.
Today, twelve years since the Panhellenic Architectural Competition and three years since breaking ground, the New City Hall has been handed to its users. Therefore, a more fruitful criticism regarding its functionality and its relation with the surroundings is possible.

The Architectural Approach

The New City Hall was designed as a "receiver" and a "passageway", linking and taking advantage of the dynamic functions present in the area. It also allows, with the help of its loose, non continuous periphery and its low volumes toward the central axes, for a positive relation with the city. This relation is further strengthened by the configuration of open and semi-open spaces, functioning too as "containers" and "passages" for functions and movement. The building's public character is expressed mainly through the centrally located multistory reception area, which constitutes the complex's core and morphological "mark". This, as a gesture, is an effort to provide citizens with a friendly and anthropocentric building, while being austere, respectable, symbolically burdened and the expression of the important collective-public functions taking place within it.
Integrating the City Hall into the historical and contemporary character of Thessaloniki was treated as another critical issue. Thessa-

Ο τόπος

Το οικόπεδο στο οποίο έχει αναγερθεί το Νέο Δημαρχιακό Μέγαρο Θεσσαλονίκης είναι το πρώην στρατόπεδο Τσιρογιάννη και διέπεται από ειδικούς όρους δόμησης. Επιβάλλει το πανταχόθεν ελεύθερο οικοδομικό σύστημα, προσφέρει όμως παράλληλα ένα μεγάλο συντελεστή δόμησης (1,00), επιτρέποντας έτσι τη δημιουργία ενός κτιρίου ικανού να φιλοξενήσει άνετα όλες τις απαιτούμενες από το κτιριολογικό πρόγραμμα λειτουργίες. Συγκεκριμένα λοιπόν, το κτιριακό συγκρότημα καταλαμβάνει επιφάνεια 4.777,17μ2 επί 14.588μ2 οικοπέδου και εκτυλίσσεται σε συνολικά 14.580μ2 τα οποία διαμοιράζονται στα επιμέρους επίπεδα του κτιρίου. Το κτίριο τοποθετείται στο οικόπεδο σε υποχώρηση 10μ. από τις ρυμοτομικές γραμμές, η οποία αυξάνει στα 20μ. στην όψη του προς το Βυζαντινό Μουσείο.
Ο υπαίθριος χώρος λειτουργεί ως το άμεσο περιβάλλον του κτιρίου. Παράλληλα όμως για την διαμόρφωση του χωροθετούνται 3.400μ2 πρασίνου, εκ των οποίων 1.900μ2 χαμηλού και 1.500μ2 υψηλού πράσινου, καθώς και 525μ2 υδάτινων επιφανειών. Τα στοιχεία αυτά στοχεύουν αφενός στο να διαταραχθεί κατά το δυνατόν λιγότερο η οικολογική ισορροπία του χώρου, αφετέρου δε να εμπλουτισθεί.
Επιπλέον, πρόβλεψη έγινε για την κατασκευή υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων χωρητικότητας 864 θέσεων, υπακούοντας στην κυκλοφοριακή μελέτη και τη μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων. Έτσι, για χρήση του Δημαρχείου προβλέφθηκαν 122 θέσεις, για χρήση σταθμού αυτοκινήτων 723 θέσεις και 17 θέσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η αρχιτεκτονική προσέγγιση

Το νέο Δημαρχείο Θεσσαλονίκης σχεδιάστηκε ως κτίριο-υποδοχέας, αλλά και κτίριο-πέρασμα, που συνδέει και αξιοποιεί τις δυναμικές γραμμές και λειτουργίες του ιστού της πόλης όπως αναπτύσσονται στο σημείο αυτό. Επιτρέπει μέσω του χαλαρού, ασυνεχούς εξωτερικού ορίου του, καθώς και με το χαμήλωμα των κτιριακών του όγκων προς τους κεντρικούς άξονες δημόσιας προσπέλασης του, μια ιδιαιτέρως θετική σχέση με την πόλη. Η σχέση αυτή ενισχύεται και με την διάταξη των ημιυπαίθριων και υπαίθριων χώρων του, οι οποίοι λειτουργούν ως «δοχεία» και «περάσματα» ζωντανών κινήσεων και λειτουργιών της πόλης.
Ο συμβολισμός του Δημαρχείου ως δημόσιου κτιρίου εκφράζεται κυρίως στον κεντρικό πολυώροφο χώρο υποδοχής κοινού, ο οποίος αποτελεί την καρδιά και το χαρακτηριστικό μορφοπλαστικό «σημάδι» του κτιρίου. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρείται να αποδοθεί στους κατοίκους της Θεσσαλονίκης ένα νέο δημόσιο κτίριο ανθρωποκεντρικό, ανοιχτό, φιλικό προς τον πολίτη ταυτοχρόνως ένα κτίριο σοβαρό, αξιοπρεπές, συμβολικά φορτισμένο, που να εκφράζει το πολιτικό νόημα της σημαντικής συλλογικής – δημόσιας λειτουργίας η οποία συντελείται στους χώρους του.
Το ουσιώδες ζήτημα της ένταξης του νέου Δημαρχείου στη μορφή και την ιστορική -αλλά και σύγχρονη- φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης θεωρήθηκε επίσης πρώτιστο θέμα προς επίλυση. Επί του προκειμένου, ένα τέτοιας βαρύτητας θέμα θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί με ανάλογα ουσιαστικές, και όχι προφανείς σκηνογραφικές, ενέργειες. Αναλόγως, η αναζήτηση μιας

Ioniki's architecture was created through layers of multiple cultures, developed within a wide chronological frame and, specifically the building's surrounding area is distinguished by the fusion of traditional and contemporary architecture. It is notable that in the wider area of the City Hall one finds the expressionistic Byzantine Museum, designed by Kiriakos Krokos, the modern Archaeological Museum, designed by Patroklos Karantinos, the post-modern complex of Law School, the Library and the Campus' Administration Building, designed by Kostas Fines and Ntinos Papaioannou. These buildings illustrate the city's multifaceted public architecture and its clearly immense competence to incorporate and utilize good architecture –classical, byzantine, folk, modern - without bias.

It is underlined that, even though the City Hall complex is a completely contemporary architectural presence, it has been conceived as an archetypal typological model found in the Classical Architecture: that of the Ancient Agora, equivalent to the Roman Forum. It is a loose synthesis of relatively independent units built around a communal Forum or courtyard, and in contrast to the possible configuration of a single, classical built volume, such as the one of Thessaloniki's Concert Hall monumentally dominating the plot, the City Hall is a walk-through building (rest, passage, promenade) linking the front and rear parts of the plot. At the same time, it transforms the landscape into familiar layouts of Greek Architecture, e.g.

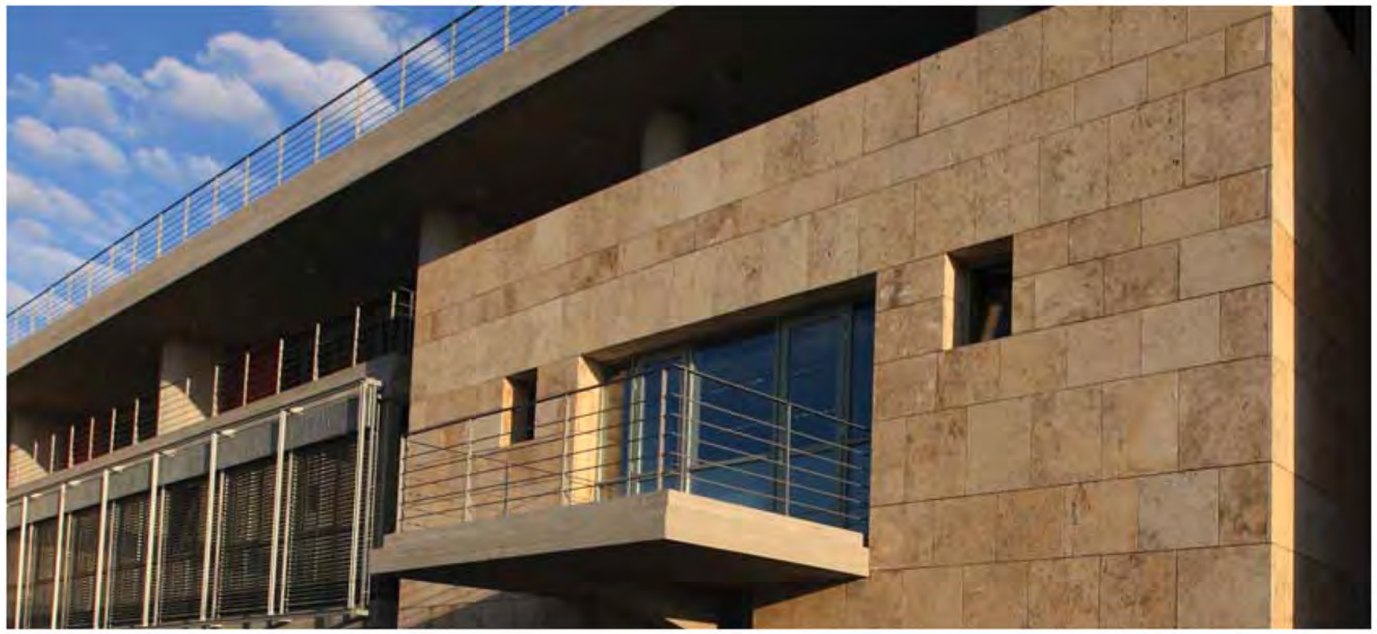

στάσης απέναντι στο πρόβλημα δεν θα έπρεπε να στερεωθεί σε προφανείς και απλουστευτικές θέσεις, όπως για παράδειγμα μέσω μιας ταύτισης του Ελληνικού με το Κλασσικό. Το ζήτημα αυτό αναδεικνύεται ακόμα σημαντικότερο όταν αφορά σε μια πόλη της οποίας η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αξία έγκειται στις ποικίλες, διαφορετικές και μεγάλου χρονικού φάσματος, στρώσεις πολιτισμού που την γέννησαν.

Πιο συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι ακόμα και ο πολύ κοντινός περιβάλλων χώρος του Δημαρχείου εκφράζει ακριβώς αυτή την πολυμορφική, όσον αφορά την «Ελληνικότητα», ιδιότητα της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για ένα πλούσιο αμάλγαμα από σημαντικές, αλλά διαφορετικές, αρχιτεκτονικές, παραδοσιακές και σύγχρονες. Επισημαίνεται βεβαίως η παραδοσιακή, και όχι μονοσήμαντα «Κλασσική», αρχιτεκτονική που διαπερνά το σύνολο της πόλης ως πανταχού παρούσα κυρίαρχη αίσθηση, αλλά και τα απολύτως σύγχρονα και πλέον ιστορικά καταξιωμένα κτίρια του εξπρεσιονιστικού Βυζαντινού Μουσείου του Κυριάκου Κρόκου, του καθαρά Μοντερνιστικού Αρχαιολογικού Μουσείου του Πάτροκλου Καραντινού, και του εξαίρετου υστερομοντέρνου συμπλέγματος της Νομικής Σχολής, της Βιβλιοθήκης και του Κτιρίου Διοίκησης της Πανεπιστημιούπολης των Κώστα Φινέ και Ντίνου Παπαϊωάννου. Το ενδεικτικό αυτό γεγονός αποκαλύπτει την πολυμορφία της δημόσιας αρχιτεκτονικής της Θεσσαλονίκης και

Thessaloniki's New City Hall

Νέο Δημαρχείο Θεσσαλονίκης

"projected-to-the-city plaza", "interior courtyard – Forum", colonnades for promenade and discussions etc. After all, the design of the large roofed lit-from-above Hall was inspired by Rotonda's mystic interior space. Finally, the extensive use of marble and the clear grid according to which structural elements are revealed, create references to the Classical and Modern Architecture. Summarizing, the approach expresses a thesis on the city's architecture, in line and in balance with the architectural conventions born in the wider area and with the contemporary principles and configurations connected to the present and future of Thessaloniki.

The Architectural Synthesis Revisited

The long period since the competition has brought about many changes in requirements and the plot's surroundings, which dictated several adjustments of the synthesis. However, the realized building obeys faithfully to the winning proposal's concept.

The new framework was set by two particularly important parameters. First, a new potential became available to constrain significantly the building's surface, thanks to the municipality's services decentralization. Secondly, the complex needed to adjust to newly posed regulations and to the urban landscape developed around its construction site, which translate into the public's demand for lower volumes and the existence of the Archaeological and the Byzantine Museums. Specifically the Byzantine Museum was not yet present when the Competition took place and the two museums together constitute important points of reference for the New City Hall.

In an effort to develop a positive relation between the City Hall and the Byzantine Museum, the architects decided to significantly push back the building line so as to leave sufficient space for both of them to "breathe". Furthermore, the City Hall's wing was lowered, reaching the museum's height, and two void –transparent- zones were added on the entrance and the main hall, using the

την ξεκάθαρα ιδιαίτερη ικανότητα της πόλης, ως δυναμικού, ζωντανού κυττάρου, να αφομοιώνει και να αξιοποιεί προς όφελός της την καλή αρχιτεκτονική –είτε αυτή είναι Κλασσική, Βυζαντινή, Λαϊκή, Μοντέρνα κλπ- χωρίς μονομερείς προκαταλήψεις και νοητικές αγκυλώσεις.

Ως προς το ίδιο το συγκρότημα του νέου Δημαρχείου, τονίζεται ότι, αν και αποτελεί δείγμα απολύτως σύγχρονης αρχιτεκτονικής, έχει συντεθεί πάνω σε ένα αρχέτυπο τυπολογικό μοντέλο που χαρακτηρίζει την κλασσική αρχιτεκτονική της αρχαιότητας: αυτό της Αρχαίας Αγοράς. Πρόκειται δηλαδή για μια χαλαρή σύνθεση σχετικώς ανεξάρτητων κτιριακών μονάδων, γύρω από ένα κοινόχρηστο εσωτερικό Forum ή αυλή. Σε αντίθεση δηλαδή με την διάταξη ενός μοναδικού, κλασικής μορφολογίας κτιριακού όγκου, όπως λόγου χάρη το Μέγαρο Φίλων της Μουσικής που κυριαρχεί μνημειακά στο οικόπεδο, έχει επιλεγεί μια λύση διαμπερής (στάση, πέρασμα και περίπατος) που ενώνει την εμπρόσθια και οπίσθια πλευρά του οικοπέδου. Ταυτοχρόνως κλιμακώνει τον υπαίθριο χώρο σε γνωστές διατάξεις της Ελληνικής αρχιτεκτονικής, για παράδειγμα «προβεβλημένη προς την πόλη πλατεία», «Εσωτερική Αυλή-Forum», περιμετρικές στοές περιπάτου και συζήτησης κ.ά.

Εξ' άλλου αναφέρεται ότι ο μεγάλος στεγασμένος περίκεντρος τεθλασμένος χώρος-χώλλ του Δημαρχείου, με τον ιδιόμορφο εκ των άνω φωτισμό -δηλαδή το πιο χαρακτηριστικό συμβολικό στοιχείο της σύνθεσης-, έχει γεννηθεί ως ιδέα από την έντονη ανάμνηση του εσωτερικού μυστηριακού χώρου της Ροτόντας. Τέλος, όσον αφορά τα υλικά κατασκευής, η εκτεταμένη χρήση ορθομαρμάρωσης σε συνδυασμό με την διατήρηση ενός ευκρινούς ρυθμού-κανάβου μέσω της αποκάλυψης των στοιχείων του φέροντα οργανισμού (βλ. παράδειγμα Βυζαντινού Μουσείου) παραπέμπει και αυτή σε αρχές τόσο της Κλασικής, όσο και της Μοντέρνας αρχιτεκτονικής μας.

museum as a reference. The office wing maintains a clear linear form, serving as the background of the zigzagged museum's facade and a strong building line bringing in the foreground the city's grid.
Finally, the facade toward the Museum was in part redrafted. It is now an open loggia with colonnade and thanks to its transparency, the facade and the employees within the building can have a direct visual contact with the Byzantine Museum, as if they were two neighboring buildings built on opposite sides of a tranquil street. Similarly, the space in between is not treated as the rear part of either of them and, equipped with functionality, now becomes an area for a pleasant walk around and through the buildings.
Additionally, the New City Hall succeeds in developing a positive relation with the Archaeological Museum by expanding its plaza-entrance. This approach allows for a breathing area between the two and as a medium to promote the Museum. The complementary relation of the two buildings is further enhanced by placing toward the Museum the City Hall's lower wings.
The building's design combines through its structure, its form and

Εν τέλει, η προσέγγιση εκφράζει μια θέση απέναντι στην αρχιτεκτονική της πόλης σύμμετρα και ισορροπημένα τοποθετημένης ανάμεσα σε αρχιτεκτονικά πρότυπα που έχουν γεννηθεί και λειτουργήσει με επιτυχία κατά το παρελθόν στον τόπο μας, και σε σύγχρονες αρχές και διατάξεις που συνδέονται με την σύγχρονη ζωή, αλλά και το μέλλον της Θεσσαλονίκης.

Η αρχιτεκτονική σύνθεση και η επανεξέταση της
Η λύση αναπτύσσεται πιστά πάνω στην ιδέα και την δομή της βραβευμένης πρότασης του Πανελλήνιου Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού. Μέσα στα πλαίσια αυτής της συνθετικής διάταξης, και χωρίς να αλλοιωθεί ο αρχικός χαρακτήρας της, πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες αλλαγές, διευθετήσεις και προσαρμογές που επικαιροποίησαν την λύση σε σχέση με τον ενεστώτα χρόνο. Και τούτο γιατί το δωδεκάχρονο διάστημα που έχει διαρρεύσει από την περίοδο του διαγωνισμού έχει θέσει -όπως ήταν φυσικό- νέες απαιτήσεις και δεδομένα που η εφαρμοσμένη όφειλε όχι μόνο να μην αγνοήσει αλλά και να αξιοποιήσει θετικά για τη σύνθεση.
Το νέο αυτό πλαίσιο ορίστηκε από δύο ιδιαιτέρως σημαντικές παραμέτρους. Πρώτον, από τη δυνατότητα του σημαντικού περιορισμού του κτιριακού προγράμματος λόγω της αποκέντρωσης που έχει μεσολαβήσει όσον αφορά ορισμένες υπηρεσίες του Δήμου, οι οποίες πλέον λειτουργούν σε ανεξάρτητα κτίρια (π.χ. Τεχνική Υπηρεσία). Το γεγονός αυτό είναι αποτέλεσμα της νέας αντίληψης της Δημοτικής Αρχής που θεωρεί το Δημαρχείο ως «Κέντρο», μικρότερο μεν ως προς τον κτιριακό του όγκο, αλλά με μεγίστη στρατηγική σημασία και λειτουργική ευκινησία για το καλύτερο δυνατό συντονισμό του πλέγματος, τόσο των κεντρικών, όσο και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του. Έτσι αναδύθηκε η ανάγκη αναδιατύπωσης του

κτιριολογικού προγράμματος. Σε αυτό συνέβαλε επίσης και η αναδιαμόρφωση που έχει επέλθει, τόσο στον τρόπο εσωτερικής λειτουργίας ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών όσο και στη σχέση βασικών υπηρεσιών μεταξύ τους.

Η δεύτερη παράμετρος που καθόρισε το πλαίσιο επανεξέτασης της λύσης είναι σαφέστατα η απαίτηση προσαρμογής της πρότασης στα νέα πολεοδομικά δεδομένα. Ως τέτοια μπορούν να θεωρηθούν ο νέος Γ.Ο.Κ., η κοινωνική απαίτηση για μια πόλη με χαμηλότερα κτίρια, με όσο το δυνατόν πιο περιορισμένο το δομημένο κομμάτι της και με όσο το δυνατόν πιο αυξημένους τους ανοιχτούς, ελεύθερους χώρους και τους χώρους πρασίνου, και φυσικά η γειτονική παρουσία του Αρχαιολογικού Μουσείου και του Βυζαντινού Μουσείου. Πρόκειται για αρχιτεκτονήματα υψηλής αρχιτεκτονικής αξίας. Τόσο το πρώτο, ως ιστορικό δείγμα της ύστερης μοντερνιστικής αρχιτεκτονικής του Πάτροκλου Καραντινού όσο και το δεύτερο -το οποίο όταν έγινε ο διαγωνισμός δεν υπήρχε ακόμα- ως δείγμα της πολύ προσωπικής αρχιτεκτονικής γραφής του Κυριάκου Κρόκου, που τόσο νωρίς δυστυχώς διακόπηκε, αποτελούν σημαντικά σημεία αναφοράς της πρότασης για το Νέο Δημαρχείο.

Προς επικαιροποίηση της μελέτης

Βάσει των παραπάνω και χωρίς να αλλοιωθεί η κεντρική ιδέα και δομή της σύνθεσης, ακολούθησε μια σειρά παρεμβάσεων ως προς τη γενική λειτουργική και στερεομετρική συγκρότηση του κτιρίου. Πιο συγκεκριμένα, περιορίστηκαν τα συνολικά τετραγωνικά μέτρα από 18.000μ2 περίπου σε 14.580μ2, όπως και το συνολικό πραγματοποιούμενο ύψος από 23μ. σε 17μ. Το τελευταίο μεταφράστηκε και σε μείωση των ορόφων της πτέρυγας των υπηρεσιών (από 7/όροφη τώρα είναι 5/όροφη) και της πτέρυγας των Δημοτικών Αρχών (από 6/όροφη σε 4/όροφη). Στη συνέχεια, το κτίριο οπισθοχώρησε 20 μ. από την ρυμοτομική γραμμή προς το Βυζαντινό Μουσείο και η οικοδομική γραμμή των λοιπών οδών 10μ. από την αντίστοιχη ρυμοτομική.

Ακόμα, αφαιρέθηκε το ανεξάρτητο μικρό κτίσμα από τον μπροστινό υπαίθριο χώρο του Δημαρχείου στη συμβολή των κεντρικών οδών Βασιλέως Γεωργίου και Γ΄ Σεπτεμβρίου. Το κτίριο αυτό περιείχε υπηρεσίες πολιτιστικών δραστηριοτήτων και οι οποίες αφαιρέθηκαν από το νέο κτιριολογικό πρόγραμμα. Έτσι, ο υπαίθριος χώρος αυξήθηκε σημαντικά, ενώ επίσης διευρύνθηκε η οπτική προβολή και το κεντρικό «άνοιγμα» του συγκροτήματος προς την πόλη και το Αρχαιολογικό Μουσείο. Με τη νέα αυτή διαμόρφωση ο χώρος αυτός προσφέρεται πλέον και για μεγάλη συγκέντρωση ατόμων σε ειδικές περιπτώσεις. Στην υλοποιημένη πρόταση διατηρήθηκε η προτεινόμενη γλυπτική σύνθεση, σε άλλη θέση όμως του υπαίθριου χώρου, και προτάθηκε η τοποθέτηση ρολογιού στην πυργοειδή είσοδο της χαμηλής κτιριακής πτέρυγας – στοάς, επί της οδού Βασιλέως Γεωργίου.

Η πτέρυγα η οποία στον διαγωνισμό περιελάμβανε μικρή αγορά -και η οποία πλέον δεν προβλέπεται από το πρόγραμμα- τώρα περιέχει την Αίθουσα Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου στον όροφο. Αυτή μάλιστα είναι προσπελάσιμη και μέσω ανεξάρτητης σκάλας από το κοινό, διαμορφωμένη πλησίον του σημείου συμβολής των δυο κεντρικών οδών Γ΄ Σεπτεμβρίου και Βασιλέως Γεωργίου. Η πτέρυγα περιλαμβάνει επίσης την Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων, η οποία μεταφέρθηκε από το κεντρικό χωλ της πτέρυγας των Δημοτικών Υπηρεσιών στο ισόγειο, ακριβώς κάτω από την Αίθουσα Συνεδρίασης. Έτσι

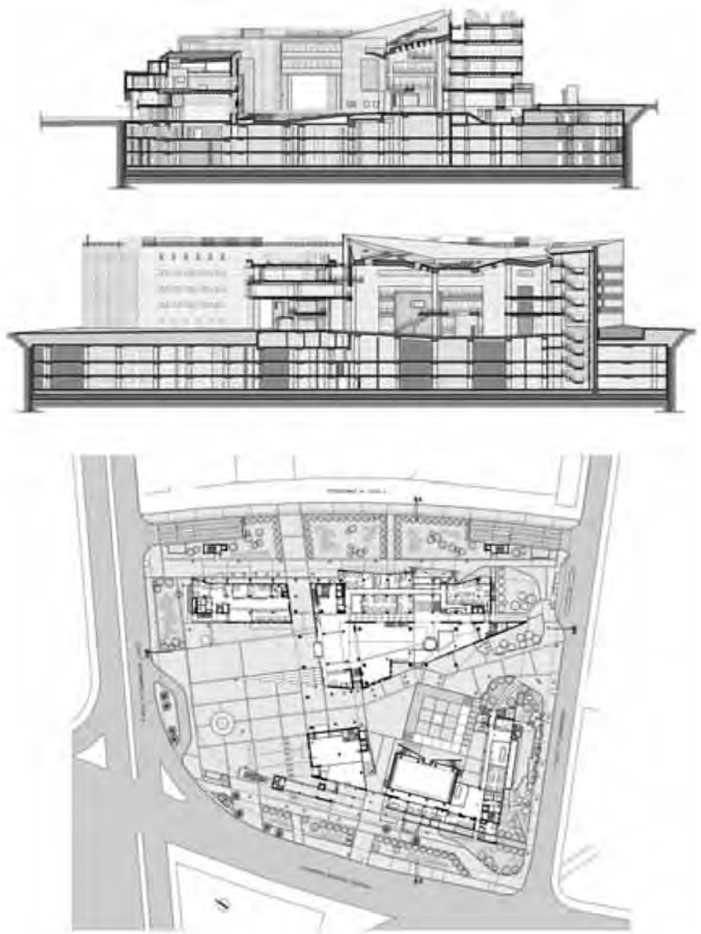

its materials, contemporary concepts, as expressed for instance through the architecture of the modern Archaeological Museum. Simultaneously, the proposal is making references to original configurations which have been historically present in our land, such as the ones made by the Byzantine Museum, admittedly in a more pictorial manner. These references are the colonnades, the atrium inside and outside the buildings, the employment of clear axes, the lighting from above, the loose –not arranged on a rectangular coordinate system- articulation of volumes etc.

ενισχύει με την παρουσία της τον κοινωνικό ρόλο -με ελεύθερη προσπέλαση κοινού- που αποδίδεται, τόσο στην χαμηλή πτέρυγα-στοά επί της οδού Βασιλέως Γεωργίου, όσο και στον εσωτερικό κεντρικό χώρο -FORUM- του Δημαρχείου. Με αυτό τον τρόπο το υπαίθριο forum περιβάλλεται εκατέρωθεν από απολύτως ενεργές, σε καθημερινή βάση λειτουργίες πλήθους. Από την μια πλευρά της μικρής πτέρυγας έχουν χαρακτήρα κυρίως πολιτιστικό – πολιτικό, ενώ από την άλλη, που αντιστοιχεί στο κεντρικό χωλ του Δημαρχείου, έχουν χαρακτήρα κοινωνικό.

Πρέπει τέλος να επισημανθεί ότι ο διαμπερής κεντρικός αυτός υπαίθριος χώρος έχει στο σύνολο του πιο ευέλικτο σχήμα απ' ότι ο κάπως μνημειακός μπροστινός υπαίθριος χώρος υποδοχής λόγω της τεθλασμένης – ελεύθερης διάταξης των ορίων του. Είναι ταυτοχρόνως χώρος στάσης, αλλά και περάσματος – περιπάτου που τον ενώνει με την οδό Γ΄ Σώματος Στρατού. Έτσι το Δημαρχείο γίνεται πέρασμα αλλά και οικείο σημείο αναφοράς του Πολίτη που διοχετεύει μέσα σε αυτό και διαμέσου του, μέρος της καθημερινής ζωής του. Ως προς τα υλικά του υπαιθρίου χώρου, το δάπεδο διαμορφώνεται με πλακοστρώσεις και εκτεταμένες επιφάνειες υψηλού πρασίνου και νερού.

Ο κεντρικός εσωτερικός πολυώροφος κοινωνικός πυρήνας του Δημαρχείου διατηρεί απολύτως τον έντονο χαρακτήρα του ως χώρος συλλογικών δράσεων, εξυπηρετήσεων, συναντήσεων και επαφών. Φωτίζεται με φυσικό φωτισμό ο οποίος εισχωρεί εκ των άνω και από τα πλάγια, δημιουργώντας μεμονωμένες ή συνδυασμένες δέσμες μέσω οπών, σχισμών και περσίδων. Προσδίδεται έτσι στον χώρο μια αίσθηση καθ' όλα ιδιαίτερη, η οποία, όπως είχε δηλωθεί στην πρόταση του διαγωνισμού, έχει τη νοητική αφετηρία της στην εσωτερική χωρική διάταξη της Ροτόντας. Τέλος είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι μελετητές προτίμησαν την μετατροπή της καμπυλόμορφης γραμμής του εξωτερικού ορίου του -όπως παρουσιαζόταν στον διαγωνισμό- σε ομοιότροπη ως προς εκείνη, ευθύγραμμη τεθλασμένη διάταξη. Και τούτο γιατί το αρχέτυπο της χάραξης της δεύτερης, ενώ διατηρεί όλη την δύναμη και κινητικότητα της πρώτης, είναι ταυτόχρονα και πιο συμβατό, τόσο με τον γενικότερο χαρακτήρα της σύνθεσης, όσο και με βαθύτερες μνήμες και αναφορές της ελληνικής αρχιτεκτονικής όπου η ελεύθερη κυματιστή καμπύλη δεν απαντάται συχνά.

Η σχέση του Δημαρχείου με τα δύο Μουσεία της πόλης

Όπως ήδη αναφέρθηκε, κατά την περίοδο του διαγωνισμού, ο γειτονικός χώρος του Δημαρχείου δεν είχε ακόμα παραλάβει το Βυζαντινό Μουσείο του Κ.

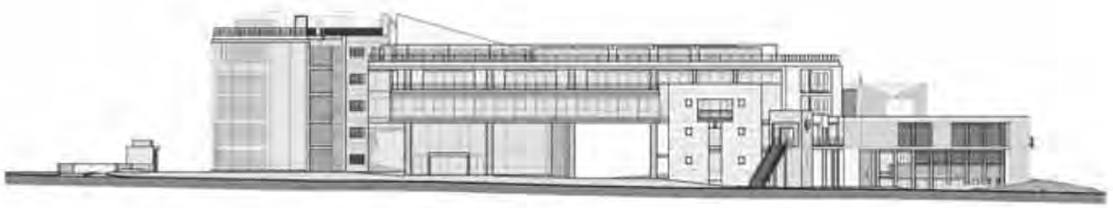

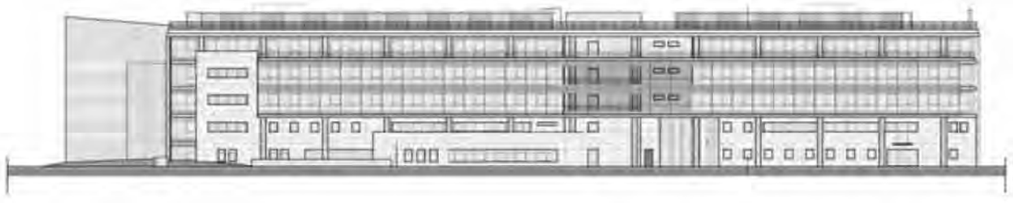

Κρόκου. Έτσι, προκειμένου εκ των υστέρων να δημιουργηθεί μια θετική συσχέτιση των δύο αυτών κτιρίων επιλέχθηκε αρχικά η σημαντική οπισθοχώρηση της οικοδομικής γραμμής του Δημαρχείου για τη δημιουργία του μεγαλύτερου δυνατού «χώρου αναπνοής» μεταξύ των δυο κτιρίων. Στη συνέχεια, περιορίστηκε το ύψος της πτέρυγας του περίπου στο ύψος αυτής του Μουσείου και έγινε πρόβλεψη για δυο σημαντικές κενές -διάφανες- ζώνες στην είσοδο και στο κεντρικό χωλ έχοντας το ως σημείο αναφοράς.

Ακόμα, επιλέχθηκε η διατήρηση της καθαρής γραμμικής μορφής της πτέρυγας των γραφείων ως ευκρινούς επιπέδου αναφοράς -φόντου- για την τεθλασμένη όψη του Μουσείου, και την οριοθέτηση έτσι μιας ισχυρής «τακτοποιητικής» οικοδομικής γραμμής που επαναφέρει στο συνθετικό πεδίο τον κάνναβο του πολεοδομικού ιστού. Πρέπει εδώ να τονισθεί η δυσκολία πυκνής λειτουργικής σύνδεσης του Δημαρχείου με το μουσείο, δεδομένου ότι το δεύτερο είναι σαφώς εσωστρεφές ως προς την δομή του, και ουσιαστικά αντιπαραθέτει προς το πρώτο την ιδιαίτερα «κλειστή» πίσω όψη του.

Τέλος, έγινε η αναδιατύπωση της επιμέρους μορφολογίας της όψης του Δημαρχείου προς το Μουσείο. Είναι τώρα θετική ανοιχτή στοά με εμφανή κιονοστοιχία προς το μουσείο, και όχι ένα κλειστό «όριο» όπως προβλεπόταν στο διαγωνισμό. Έτσι, λόγω της διαφάνειας της, η όψη και, μέσω αυτής, το σύνολο των εργαζομένων στο Δημαρχείο «βλέπουν» απευθείας το Μουσείο, όπως θα συνέβαινε σε δυο απέναντι γειτονικά κτίρια κτισμένα εκατέρωθεν ενός ήσυχου δρόμου. Αναλόγως, ο ενδιάμεσος μεταξύ των δυο κτιρίων χώρος δεν αποτελεί το «πίσω μέρος» τους, αλλά αποκτά θετικό σχήμα και λειτουργικό προορισμό και γίνεται και αυτός μέρος ενός ευχάριστου καθημερινού περιπάτου γύρω και ανάμεσα τους. Η θετική σχέση του νέου Δημαρχείου με το Αρχαιολογικό Μουσείο του Πατρόκλου Καραντινού επιτυγχάνεται με τη διατήρηση αλλά και τη διεύρυνση της πλατείας-εισόδου προς το πρώτο, η οποία λειτουργεί έτσι και ως χώρος αναπνοής και ανάδειξης του δεύτερου. Η συμπληρωματική αυτή σχέση των δυο κτιρίων ενισχύεται και με την τοποθέτηση προς την πλευρά του Αρχαιολογικού Μουσείου των χαμηλότερων πτερύγων του Δημαρχείου. Όπως και η πρόταση του διαγωνισμού, έτσι και η λύση που εφαρμόσθηκε συνδυάζει μέσω της δομής, της μορφής και των υλικών κατασκευής της σύγχρονες απόψεις για την αρχιτεκτονική, όπως επί παραδείγματι αυτές εκφράζονται στο μοντέρνο Αρχαιολογικό Μουσείο.

Ταυτοχρόνως, η λύση στηρίζεται σε αναφορές σε πρωτογενείς διατάξεις που ιστορικά παρουσιάστηκαν στον τόπο μας, όπως με πιο εικονογραφικό, και οπωσδήποτε διαφορετικό, τρόπο συμβαίνει με το Βυζαντινό Μουσείο.

Τέτοιες είναι οι πρωτογενείς διατάξεις της στοάς, του εξωτερικού και εσωτερικού αίθριου, η χρήση καθαρών αξόνων, ο εκ των άνω φωτισμός, η χαλαρή - εκτός ορθο-κανονικού συστήματος - άρθρωση των κτιριακών όγκων κ.ά.

Το επίχριστο επεξεργασμένο μπετόν χρησιμοποιείται και παρουσιάζεται ως σύγχρονη κατασκευή για την συγκρότηση του στατικού φορέα (βλ. Βυζαντινό Μουσείο) ενώ εκτεταμένα φέροντα στοιχεία τοιχοπετασμάτων διαμορφώνονται με ωχρή, γαιώδης μαρμαρεπένδυση σε διάταξη «χτισμένων» δόμων (όπως παρουσιάζεται και στον διαγωνισμό)..●

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Σκυροδέματα,
Ι.Β. ΓΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΣ / INTERBETON

Σίδηρος οπλισμός,
ΛΑΖΑΡΙΩΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ / ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ / ΣΙΔΕΝΟΡ

Τελική επεξεργασία εμφανών σκυροδεμάτων,
ΠΟΡΙΩΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Αδιατάρακτη κοπή σκυροδεμάτων,
ΣΑΓΩΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Σκαλωσιές, **ΠΡΟΣΚΑΛ**

Βιομηχανικά δάπεδα,
GJINO A. ANDON / MEBIOP A.E. / BASF

Βιομηχανικά δάπεδα ραβδωτά,
PROTECT A.E.

Μεταλλουργικά,
ΜΩΡΑΙΤΗΣ ΚΛ. – ΜΗΛΟΒΙΑΝΟΣ Δ. – ΜΗΛΟΒΙΑΝΟΣ Κ. Ο.Ε.

Τοιχοποιίες,
QOSE KOSTA / Β. ΜΑΛΙΟΥΡΗΣ ΑΒΕ

Επιχρίσματα,
ΧΑΒΙΑΡΙΔΗΔ ΑΝΤΩΝΗΣ / MARMODOM

Χωρίσματα γυψοσανίδων, **ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ / KNAUF**

Χρωματισμοί,
ΣΕΡΡΟΣ Μ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ – ΧΡΩΜΑ ΕΠΕ

Μεταθετά χωρίσματα, **AMSCO A.E. / QUALITY**

Μαρμαρικά επενδύσεων όψεων – επιστρώσεων δαπέδων,
Δ. ΧΡΥΣΕΛΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. / ΜΑΡΜΑΡΑ ΣΚΑΡΗΣ

Επιστρώσεις – επενδύσεις κεραμικών πλακιδίων,
ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ / ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ

Υπερυψωμένα δάπεδα,
ADAAX – ΠΡΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε.

Ψευδοροφές ορυκτών ινών,
ΠΑΠΑΦΙΛΛΙΠΠΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ / DECOPLAN

Μεταλλικές ψευδοροφές,
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΕΕ / ΜΕΤΑΞΙΩΤΗΣ

Αλουμίνια, **ΜΑΝΤΖΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ / ETEM**

Υαλοπίνακες, **NORTHGLASS**

Μεταλλικές θύρες,
ΚΑΡΙΠΟΓΛΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ / ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α.Ε.

Μεταλλικές κάσσες,
ΜΩΡΑΙΤΗΣ ΚΛ. – ΜΗΛΟΒΙΑΝΟΣ Δ. – ΜΗΛΟΒΙΑΝΟΣ Κ. Ο.Ε. / ΕΒΕΛ Ι. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ξύλινες θύρες,
ΒΙΟΞΥΛ / SP DOORS - METALLOTEXNIKI

Πυροκουρτίνες – συρόμενες θύρες πυρασφάλειας,
VIATEC HELLAS

Πυράντοχα υαλοστάσια, **MCM**

Χωρίσματα wc,
ADAAX – ΠΡΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε.

Εξωτερικές περσίδες σκίασης,
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Επικάλυψη δωμάτων με τιτανιούχο ψευδάργυρο,
ΙΣΑΑΚΙΔΗΣ Α.Ε. / ΧΑΛΚΟΡ

Μονώσεις - στεγανώσεις υπογείων,
ΕΥΡΟΜΟΝΩΣΗ ΑΤΕ

Μονώσεις – στεγανώσεις δωματίων,
ERGOTECH A.E.

Επιστρώσεις με τσιμεντοκυβόλιθους,
ΚΑΡΑΤΟΣΙΔΗΣ ΠΡ. ΙΩΑΝΝΗΣ / ΤΕΧΝΟΜΠΕΤΟΝ

Ηλεκτρολογικές εργασίες,
Α. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΔ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Υδραυλικές εργασίες θεμελιακά,
Χ. ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ

Κατασκευή αεραγωγών,
ΠΑΡΤΣΟΓΛΟΥ - ΤΣΙΡΗΣ

Υδραυλικές εργασίες, **ΑΝΙΩΝ**

Κεντρική σκούπα,**SYSTEM AIR**

Ενδοδαπέδια θέρμανση, **BALTUR**

Δομημένη καλωδίωση, **CNS**

BMS, **SIEMENS**

Εργοταξιακές αντλίες, **ΜΠΡΕΝΤΑΣ**

Εργοταξιακοί πίνακες, **ΠΑΡΤΑΛΑΣ Ο.Ε.**

Χυτοσίδηρα καλύμματα φρεατίων,
ΥΙΟΙ Α. ΜΙΣΑΗΛΙΔΗ

Βαλβίδες σταθερής παροχής,
SCANTECH

Ηχομονωτές, **INTERKLIMA**

Διαφράγματα πυρασφάλειας, **SCANTECH**

Διαφράγματα ροής, **ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΗ**

Ανεμιστήρες, **ΚΑΦΦΕΣ**

Φωτιστικά σώματα γκαράζ, **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ**

Φωτιστικά σώματα κτιρίων, **ΗΛΕΚΤΡΟΡΑΜΑ**

Ρυθμιστικές βάνες, **HYDROTEAM**

Μετασχηματιστές, **AREVA**

Ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, **ΤΖΩΡΤΖΗ**

Εξαρτήματα υδραυλικών δικτύων,
MEDIATOR

Απορροές δωματίων, **MEDIATOR**

Split units, **ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ**

Ψύκτες, **MCQUAY HELLAS A.E.**

Φαν κοιλς, **MCQUAY HELLAS A.E.**

Αντλητικά λυμάτων και ομβρίων,
GRUNDFOS HELLAS

Κεντρικές κλιματιστικές,
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Ο.Ε.

Πεδία μέσης τάσης, **ΣΙΑΦΑΡΑΣ**

Πιεστικά συγκροτήματα,
ΔΡΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Καπνοδόχοι,
ISODUCT – ΑΓΓΕΛΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Ρολόγια, **ΔΕΝΑΞΑΣ**

Στεγνωτήρες,
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Καυστήρες, **CALORIA**

Κλειστά δοχεία διαστολής,
WILLO HELLAS AEBE

Πυροσβεστικό υλικό, **ELINCO A.E.**

Κυκλοφορητές νερού,
GRUNDFOS HELLAS

Πίνακες χαμηλής, **ΣΙΑΦΑΡΑΣ**

UPS, **SUNLIGHT**

Sprinklers, **MEDIATOR**

Σύστημα co, **SIEMENS**

Κατάσβεση, **ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.**

Πυρανίχνευση, **ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.**

Διαχείριση πάρκιν,
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

Ηχητικό – μεταφραστικό σύστημα,
ABISS

Λιμνοδεξαμενές, **ΣΥΝΤΡΙΒΑΝ**

Είδη υγιεινής κρουνοποιίας,
ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΣ Α.Ε.

Ηλεκτρολογικές κεφαλές δαπέδου,
ΗΛΕΚΤΡΟΡΑΜΑ

Σύστημα ασφαλείας,
ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης,
ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Πυροφραγές, **HILTI**

Σύστημα instabus,
ELECTRICAL BUILDING SOLUTIONS

Ανελκυστήρες, **ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ**

Λέβητες, **THERMOSTAHL AEBE**

Στόμια αέρα, **ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΗ**

Δίκτυα σωληνώσεων, **METALICA A.E.**

Συστήματα επεξεργασίας νερού, **TEMAK**

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ : ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΡΓΟ : ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΘΕΣΗ : ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ

Μ Ε Λ Ε Τ Η Τ Ε Σ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ. ΜΠΙΡΗΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΠΙΡΗΣ ΟΕ.,
Α. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ – Κ. ΣΑΪΤΗ – Γ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ – Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕΑ ΑΡΧ. ΜΗΧ.

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Ν.ΠΑΓΩΝΗΣ - Ν.ΧΡΟΝΕΑΣ - Χ.ΚΙΝΑΤΟΣ Ε.Ε.
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ :
Κ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ
ΕΜΜ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΚΗΣ ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ

ΕΔΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:
ΓΕΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Ε.Π.Ε., ΑΘ. ΠΛΑΤΗΣ ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ Η/Μ ΜΕΛΕΤΩΝ
Ι.ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ & ΣΥΝ. ΕΠΕ
Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΗΣ ΝΑΥΠ. ΜΗΧ/ΚΟΣ

Κατασκευή:
Κ / Ξ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.
ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.
ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ Α.Ε.
ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΕΤΕΘ Α.Ε.

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ:
Ν. ΜΠΑΡΚΑΣ ΠΟΛ. ΜΗΧ/ΚΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΦΩΤΙΣΜΟΥ:
Ι. ΧΟΥΡΣΟΓΛΟΥ

ΣΥΜΒ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:
DENCO ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧ/ΚΟΙ - ΧΡ. ΡΙΖΟΜΥΛΙΩΤΗΣ, ΠΟΛ. ΜΗΧ.
ΣΥΜΒ. ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΑΘ. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ: Χ. ΣΑΤΕΝΜΑΝ ΑΡΧ. ΜΗΧ.

Δ Ι Ε Υ Θ Υ Ν Σ Η Μ Ε Λ Ε Τ Ω Ν Α Ρ Χ Ι Τ Ε Κ Τ Ο Ν Ι Κ Ω Ν Ε Ρ Γ Ω Ν Τ Μ Η Μ Α Α Ρ Χ Ι Τ Ε Κ Τ Ο Ν Ι Κ Ω Ν Μ Ε Λ Ε Τ Ω Ν

ΟΜΑΔΑ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΜΠΕΛΙΜΠΑΣΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΑΡΧ. ΜΗΧ.
ΖΟΥΡΝΑ ΜΑΡΙΑ, ΑΡΧ. ΜΗΧ.
ΤΟΠΟΥΖΕΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΠΟΛ. ΜΗΧ.
ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΗΛ. ΜΗΧ. ΜΗΧ.
ΜΕΝΟΣ Χ'ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑΣ, ΗΛ. ΜΗΧ.
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ, ΠΟΛ. ΜΗΧ.
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΓΕΩΠΟΝΟΣ
ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧ. ΜΗΧ.